

ZURNAL 24

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI ROČNÍK 19

• 30. dubna 2010

V čísle:

Revitalizace parkánových zahrad • Schválení tzv. registrace docentů a profesorů • Mikrosvět v kapce vody (rozhovor s prof. Aloisii Pouličkovou) • Nový Kabinet obecné jazykovědy a teorie komunikace na FF • V.Ř.E.D. 2010 zná svého vítěze • Ukázky z publikace Univerzita v Olomouci 1573–2009

• **K jednomu z vrcholů právě probíhajícího festivalu soudobé hudby Music Olomouc 2010 patřilo i vystoupení cimbalistky Zuzany Lapčíkové a jejího Kvintetu. Koncert s názvem Balady a janáčkovské parafráze se uskutečnil 21. 4. v sále Reduta Moravského divadla Olomouc.**

(Další informace viz tato strana.) -red-, foto -mo-

Předseda Akademického senátu rezignoval na svou funkci

Doc. Roman Kubínek, CSc., se ke dni 21. 4. vzdal své funkce předsedy Akademického senátu UP a funkce senátora za Přírodovědeckou fakultu. Své odstoupení oficiálně oznámil vedení univerzity na jednání Kolegia rektora UP. Rektor prof. Miroslav Mašláň, CSc., informaci o jeho rezignaci přijal.

Rezignace předsedy vrcholného orgánu univerzitní samosprávy následovala týden poté, co se AS UP na svém jednání ani napotřetí nedokázal shodnout na metodice dělení příspěvku a dotace z MŠMT pro rok 2010. Její neschválení tak znamená, že univerzita musí nadále hospodařit v tzv. rozpočtovém provizoriu.

„Nejvyšší akademická politika mě dlouho uspokojovala, protože jsem musel zvládnout komunikaci s intelektuály různých zaměření a odborností. Avšak třetí neúspěšné hlasování pro nastartování rozpočtového procesu na UP považuji za neúspěch. Nedokázal jsem senátory přesvědčit o potřebě stabilizovat ekonomickou situaci na univerzitě, zejména když metodiku jednoznačně doporučili ke schválení děkanky a děkani všech osmi fakult,“ komentoval své rozhodnutí doc. Kubínek.

Prof. Mašláň i předchozí rektor prof. Lubomír Dvořák, CSc., poděkovali v závěru jednání Kolegia rektora doc. Kubínkovi za jeho pětileté působení v čele senátu a popřáli mu hodně úspěchů v jeho dalším působení na PřF UP.

AS UP se seje na příštím zasedání 12. 5. a zvolí nového předsedu, který povede senát do května 2011. Do té doby bude senát řídit jeho místopředseda Mgr. Jiří Langer, Ph.D., z Pedagogické fakulty UP. „Podle Volebního a jednacího řádu AS UP jsou předseda a místopředseda voleni v tajné volbě z řad senátorů AS UP. V prvním kole je pak zvolen senátor, který získá nadpoloviční většinu hlasů všech senátorů. Bude-li potřeba druhého kola, pak je pravidlo následné: Ve druhém kole je zvolen ten senátor, který získá nadpoloviční většinu hlasů přítomných senátorů. V případě třetího kola bude zvolen senátor, jenž získá nejvíce hlasů,“ řekl Žurnál UP Mgr. Langer.

Na uvolněné místo senátora za PřF bude povolán náhradník, kterým je RNDr. Marek Jukl, Ph.D., odborný asistent Katedry algebry a geometrie. -rp-, -map-

Polonisté pokračují v projektu přeshraniční česko-polské spolupráce

■ Sekce polské filologie Katedry slavistiky FF UP, vedoucí partner projektu Česko-polské kulturně vzdělávací partnerství Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007–2013, uspořádala ve dnech 13.–15. 4. v rámci tohoto projektu mezinárodní konferenci na téma Karel Hynek Mácha a evropský romantismus, zkoumající odkaz básníka, jehož dvousté výročí narození připadá na letošní rok.

Tato česko-polská konference byla již od r. 2008 čtvrtá v pořadí. Úvodní sympozium, zahajující spolupráci olomouckých polonistů a opolských bohemistů s názvem Spory o Polsko, se konalo v Olomouci v listopadu 2008, v únoru 2009 následovala v Opole konference Spor o smysl českých dějin a v březnu téhož roku konference s názvem Festival české a polské aforistiky, která připomněla sté výročí narození mistra tohoto žánru, Stanisława Jerzyho Lece. V první fázi společné práce obou řešitelských týmů bylo v Olomouci založeno Polské kulturně vzdělávací centrum a Klub přátel polského kina a obdobná česká zařízení vznikla na Opolské univerzitě. O výsledcích spolupráce olomoucké sekce polonistiky a opolských bohemistů informují webové stránky olomoucké polonistiky <http://czpl.polonistika.upol.cz/cz/projekt.html>.

Nad máchovskou konferencí převzal záštitu prorektor pro regionální rozvoj UP prof. Lubomír Dvořák, CSc., jenž se zúčastnil jejího zahájení s děkanem Filozofické fakulty

Dokončení na str. 5

Akademický senát CMTF zvolil kandidátku na děkanku

■ Na svém zasedání 28. dubna zvolil Akademický senát CMTF UP kandidátku na děkanku. Z volby vzešla vítězně stávající děkanka RNDr. Ivana Gabriela Vlková, Th.D., když dostala osm hlasů z jedenácti možných. Jejím protikandidátem byl proděkan pro organizaci, rozvoj a právní záležitosti CMTF Doc. Damián Němec, dr., který získal dva hlasy.

Děkanka Vlková vede Cyrilometodějskou teologickou fakultu od roku 2006, kdy se stala první ženou v čele teologické fakulty v historii České republiky. Na veřejném zasedání, které proběhlo minulý týden ve středu (viz snímek), měli oba kandidáti možnost představit své volební programy. RNDr. Vlková při této příležitosti nastínila své představy o dalším směřování fakulty. Před přítomnými členy akademické obce nijak nezastírala, že fakultu čeká složité období, kdy se bude muset vyrovnat s poklesem finančních prostředků. Podle jejího názoru bude muset fakulta šetřit a dojde i na snižování pracovních úvazků. „Jsou to změny pro mnohé bolestivé, nicméně jsou nezbytné,“ uvedla při této příležitosti dr. Vlková. Zároveň zdůraznila, že je třeba

Dokončení na str. 6

Pavel Kohout četl na UP z „Cizince a krásné paní“

■ Za posledních dvacet let navštívil spisovatel Pavel Kohout olomouckou univerzitu celkem třikrát. V úterý 20. 4. hovořil v aule FF UP o svém novém románu *Cizinec a krásná paní*, který před knižním zpracováním vycházel na pokračování v MF Dnes.

„Většinou se uveřejňují romány na pokračování tak, že redakce přijme dílo jako celek, který poté rozdělí do jednotlivých částí. Já jsem psal však román tzv. na zelené louce. Zpočátku jsem měl něco předpřipraveno a na čtenáře jsem měl náskok asi 40 až 50 dnů. Ve dvašedesátém pokračování – každé z těchto pokračování obsahovalo přesně šest tisíc znaků – byl tento náskok notně menší, a poslední kapitolu jsem psal dva dny před tím, než vyšla,“ komentoval vznik *Cizince a krásné paní* Pavel Kohout.

Text *Cizince a krásné paní* je situován do severočeského městečka, v němž se setkávají a navzájem na sebe narážejí různé kultury. Příběh zahrnuje vzájemné poznávání české majitelky domu a jejího kurdského podnájemníka. Nepostrádá komické napětí, ale ani tragický rozměr.

Spisovatel se vyjádřil také k zfilmování svého díla a pozitivně hodnotil ta ze svých děl, která již adaptací prošla. „Např. zpracování mého románu *Smyčka* považuji za neobyčejně zdařilé. Víta Polesného, jenž se po *Smyčce* snad ujme také *Cizince a krásné paní*, vnímám jako zkušeného režiséra,“ uvedl Pavel Kohout. V uvolněné atmosféře besedy četl ukázkou z nového románu a poté hovořil o svých literárních vzorech V. Vančurovi a K. Čapkovi, o současném vztahu k V. Havlovi i o tom, jak chtěl, ale nedostudoval na olomoucké univerzitě. Pozitivně hodnotil také aktuální dílo I. Klímy *Moje šiléné století*, které získalo v kategorii literatura faktu literární cenu Magnesia Litera.

Besedu v aule FF UP uspořádala Katedra bohemistiky FF UP v rámci cyklu autorských čtení a besed *Ex libris*. Při příležitosti návštěvy Olomouce se Pavel Kohout setkal také s jejím primátorem Martinem Novotným a stal se hlavním hostem besedy uspořádané Muzeem umění.

M. Hronová, foto -mo-

V Olomouci se představilo francouzské studentské divadlo

■ Ve dnech 19. a 20. 4. měli návštěvníci divadla K3 v Uměleckém centru UP možnost zhlédnout poprvé v Olomouci francouzské divadlo studentů z Univerzity Blaise Pascala v Clermont-Ferrand. Představení souboru *Theatre de science*, které podpořily Francouzské centrum a Katedra romanistiky FF, nabídlo etudy inspirované logikou snu i každodenního života.

-red-, foto -mo-

EU bude společně s univerzitou investovat do revitalizace parkánových zahrad

■ Olomoucká univerzita úspěšně ukončila 2. etapu procesu přípravy a schvalování projektu *Revitalizace parků a veřejných ploch Univerzity Palackého v Olomouci*. Tento projekt bude financován z Evropského fondu regionálního rozvoje, Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava a je součástí Integrovaného plánu rozvoje města Olomouce „Městské parky“.

Cílem tohoto projektu, jehož celkové výdaje činí téměř deset milionů korun, je zlepšení kvality života v Olomouci prostřednictvím obnovy parků a velmi cenné historické zeleně v pásu historické Olomouce za budovami ul. Křížkovského 8 až 14.

Po rekonstrukci těchto zahrad, jejichž součástí jsou také prostory v majetku statutárního města Olomouce (viz olomoucké hradby a tzv. Jakubský výpád, spojovací průchod do Bezručových sadů) by měl vzniknout průchozí, propojený a polyfunkční areál, jenž by na jedné straně tvořil zázemí pro pedagogy, studenty (v některých částech bude měla probíhat i výuka) a na straně druhé bude do těchto prostor umožněn řízený přístup široké veřejnosti.

Nejen s projektem, ale také s činnostmi, které již byly realizovány, se 21. 4. seznámilo Kolegium rektora UP; o den později proběhla téměř shodná prezentace ve Filmovém sále FF UP. Její součástí byl vizuální náhled Bc. Ondřeje Sadíla, studenta z Katedry geoinformatiky PŘF UP. Jeho prostřednictvím mohli přítomní letmo nahlédnout, jak budou parkánové zahrady vypadat zhruba za rok a půl (viz snímek).

Hlavní řešitelka projektu Ing. Jiřina Menšíková, tajemnice FF UP, uvedla pro *Žurnál UP*, že evropská dotace na sebe váže součinnost zadavatele, tedy UP. Její výše je shodná s patnácti procenty z celkových výdajů. Z tohoto podílu uhradí zhruba půl milionu korun ze svého rozpočtu FF UP (fond FRIM), milion korun by měla do projektu investovat UP (rovněž z FRIM).

Práci na projektu se již nějaký čas věnuje univerzitní pracovní skupina ve složení prof. Ladislav Daniel, prof. Ivo Barteček, doc. Wilken Engelbrecht, doc. Pavel Šaradín, Dr. Ondřej Bláha z FF a Ing. Pavel Absolon a Ing. Pavel Píža z Rektorátu UP. Projektovou manažerkou je Ing. Radka Vašutová z FF.

Odlíšnost v sociální práci – Evropský rok boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení

■ Na toto téma proběhla 23. 3. v prostorách PdF UP mezinárodní konference *Akční pole sociální práce IV*.

Vystupující ve svých příspěvcích reagovali na současná aktuální témata. Doc. Jaroslav Balvín z Nitra se zamýšlel nad etikou sociální práce s odlišnými skupinami (etika a Romové). O svých zkušenostech s terénní asistenční službou pro rodiny ohrožené sociálním vyloučením hovořili ředitel Azylového domu Vsetín Michal Trčálek a Ludmila Sovová, vedoucí TAS. Neméně zajímavými byly příspěvky Bc. Zdeňka Staňka, ředitele Dětského centra – ÚSP pro mládež Vikýřovice na téma „Sociální vyloučení osob s mentálním handicapem“, Mgr. Luboše Směkala o „Síle moci a bezmoci v poradenství“, Mgr. Ondřeje Jurečky, ředitele Domova pro seniory Loštice, který poukázal na koexistenci zdravotních a sociálních pracovníků v pobytových sociálních službách – problematiku aspektů přípra-

vy a podávání léků uživatelům. Psychosociální specifika obyvatel romských osad a sociálně vyloučených lokalit v kontextu jejich migrace přiblížili dr. Zdeněk Svoboda, vedoucí Katedry pedagogiky a dr. Arnošt Smolík z PdF UJEP Ústí nad Labem. V odpoledních hodinách pokračovalo jednání ve třech sekcích, v nichž si vyměnili své zkušenosti odborníci z domova i ze zahraničí. Zajímavá témata vyvolala bohatou diskusi účastníků. Velkým přínosem bylo zapojení studentů.

Konferenci uspořádal Ústav pedagogiky a sociálních studií PdF UP, jednání v plénu řídila jeho ředitelka prof. Helena Grecmanová. Z Olomoucký kraj pozdravil účastníky konference MUDr. Michal Fischer, první náměstek hejtmana Olomouckého kraje a za vedení fakulty dr. Milan Klement, proděkan pro informační a vzdělávací technologii. Dr. D. Pitnerová, ÚPSP PdF

Čtveřice hradebních zahrad za budovami UP na Křížkovského ulici sice není samostatnou nemovitou kulturní památkou, ale leží v zóně zvýšené památkové ochrany v rámci městské památkové rezervace. Jejich atraktivita je navíc posilována polohou na historických městských hradbách a krásným výhledem do Bezručových sadů, který všechny čtyři zahrady nabízejí. V místech dnešní budovy FF UP na Křížkovského 10 původně stával kostel sv. Petra a středověký klášter, který po přestavbě v letech 1787–1896 sloužil jako všeobecná nemocnice, až zde nakonec na počátku 20. století vyrostla novostavba vyšší dívčí školy – Elisabethina. V prostorách jedné ze zahrad by měly být instalovány mj. pylony, jež by o historii místa informovaly.

jsou jedním z nejstarších míst v Olomouci. Zmínky o těchto domech pocházejí z nejranější historie Olomouce, zahrady vznikaly pak později v 15. a 16. století. Stejně jako olomoucké parky, tak i čtveřice zmiňovaných zahrad je součástí zeleného prstence, jenž obepíná historické městské jádro. O obnovu a zpřístupnění těchto zahrad veřejnosti se za poslední dvacetiletí hovořilo několikrát. V současné době, díky evropské dotaci a také investici Univerzity Palackého a s vyjednávaným příspěvem statutárního města Olomouc je však reálné, že se letitě uzavřené branky v tzv. Jakubském výpádu do Bezručových sadů skutečně otevrou.

M. Hronová, počítačová vizualizace O. Sadílek

Senát i Poslanecká sněmovna schválily návrh zákona omezující praxi „létajících profesorů“

■ Horní komora Parlamentu na svém jednání minulý týden schválila novelu zákona o pedagogických pracovnících, jejíž součástí jsou i některé změny zákona o vysokých školách. Nově se jí mj. zavádí tzv. registr docentů a profesorů, který by měl zabránit rozšíření praxe „létajících profesorů“, kteří svým titulem zaštiťují akreditaci svého oboru na více vysokých školách. Novela zároveň stanoví působnost garanta kvality a rozvoje studijního programu.

Přijetí zákona by mělo umožnit akreditační komisi, aby získala lepší přehled o tom, kteří profesori mají na kterých školách pracovní úvazky, a mohla snáze rozhodovat o akreditaci programu, který by neměl dostatečné pedagogické zajištění. „Umožňuje to zařazení nového odstavce § 70, který říká, že pouze profesor nebo docent, který je akademickým pracovníkem příslušné vysoké školy, může garantovat kvalitu a rozvoj studijního programu uskutečňovaného danou vysokou školou nebo její součástí. Blíží vymezení požadované působnosti garantů, počet studijních programů, které bude garantovat tentýž docent nebo profesor, stanoví akre-

ditační komise,“ uvedl ve své zpravodajské zprávě senátor prof. Jan Hálek, první místopředseda výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice.

Po zkušenostech na Právnické fakultě Západočeské univerzity v Plzni novela rovněž rozšiřuje § 47, který se zabývá zveřejňováním závěrečných prací, o povinnost zaznamenat také průběh obhajoby i disertační diplomové, bakalářské a rigorózní práce.

Novela, kterou připravilo MŠMT a podpořila vláda ČR, schválila již také Poslanecká sněmovna.

(Zdroj: www.senat.cz)

-mav-

Autoři publikace oceněné Olomouckým krajem se setkali s rektorem UP

■ Týden po převzetí Ceny Olomouckého kraje za publikaci „Univerzita v Olomouci 1573-2009“ pozval rektor UP prof. Miroslav Mašláš, CSc., do své pracovny ředitelku Vydavatelství UP a autory, kteří se na jejím vzniku podíleli. Poděkoval jim za vzornou reprezentaci Univerzity Palackého i za vytvoření „nádherného díla“ a předal kopie diplomu. Vzhledem ke skutečnosti,

že autoři oceněné publikace na slavnostní večer předávání cen v Moravském divadle Olomouc pozvání nebyli, mohli si alespoň se zpožděním osobně prohlédnout sošku z optického křišťálu, které Olomoucký kraj letos udělil celkem jedenácti osobnostem, institucím či aktivitám za výjimečný počin v roce 2009 v oblasti kultury.

Publikace autorského kolektivu ve složení prof. Jiří Fiala z FF UP, PaedDr. Zdeněk Kašpar z Okresního archivu

v Olomouci, PhDr. Leoš Mlčák z Muzea umění, prof. Miloslav Pojzl z CMTF UP a PhDr. Pavel Urbásek z Archivu UP vydaná loni Vydavatelstvím UP obdržela Cenu Olomouckého kraje v kategorii popularizace kulturních hodnot. Úspěšná byla rovněž na loňském knižním veletrhu LIBRI 2009, kde získala první místo v kategorii naučná kniha. -mav-, foto -map-

Know-how projektu E-Bezpečí aktivně využívá Policie ČR

■ Projekt E-Bezpečí realizovaný Centrem prevence rizikové virtuální komunikace Pedagogické fakulty UP slaví další úspěch. Jeho metodika, strategie řešení, systém prevence a vzdělávání v oblasti nebezpečných komunikačních jevů spojených s ICT se stala součástí vzdělávání policistů Preventivně informačního oddělení Krajských ředitelství Policie ČR.

Aktivně projekt vzdělá přibližně 450 policistů v 15 krajích ČR, kteří budou dále působit v oblasti prevence rizikové virtuální komunikace, budou spolupracovat na řešení jednotlivých případů, budou aktivně komunikovat se školami atd. Ve spolupráci s odborem prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR byly kromě základních edukačních aktivit naplánovány i osvětové kampaně, ve kterých bude upozorňováno na jednotlivé fenomény – *kyberšikanu, kybergrooming, cyberstalking, sexting, zneužití sociálních sítí, hoax a spam, ochranu osobních údajů* apod.

Projekt E-Bezpečí tedy funkčně propojuje prevenci rizikového chování spojeného s využíváním ICT na několika

úrovních: regionální, krajské a celorepublikové, a to se zahrnutím cílových skupin žáci, učitelé, policisté a další pracovníci prevence kriminality (regionální a krajské koordinátory, pracovníci odborů sociálně-právní ochrany dětí apod.).

Pokud chcete o projektech, aktivitách a možnostech vzdělávání E-Bezpečí vědět více, doporučujeme navštívit následující adresy: www.e-bezpecni.cz (centrální portál projektu); www.e-nebezpecni.cz (vzdělávání pro učitele v Olomouckém kraji ZDARMA, realizované firmou Net University s.r.o., které zabezpečují lektori týmu E-Bezpečí); <http://soutez2009.e-bezpecni.cz> (soutěž E-Bezpečí, zaměřená na nebezpečné komunikační jevy); <http://konference.e-bezpecni.cz> (stránky konference se zajímavými prezentacemi o rizikových komunikačních fenoménech); www.prvok.upol.cz (stránky Centra PRVoK PdF, které realizuje projekt E-Bezpečí a další související projekty, kampaně, výzkum).

Za tým E-Bezpečí / Centrum PRVoK PdF UP
Mgr. K. Kopecký, Ph.D., vedoucí projektu a centra

Jednalo Plénium České konference rektorů

■ Plénium České konference rektorů přijalo na svém 105. zasedání, které se konalo 22. 4. na Vysoké škole finanční a správní, o.p.s. v Praze, následující usnesení:

- 1) ČR podporuje ideje reformy terciárního vzdělávání zpracované pracovní skupinou ČR a ukládá jí zapracovat připomínky členů ČR do tohoto koncepčního materiálu.
- 2) ČR vítá zahájení diskuse o novém modelu financování vysokých škol, který by měl zohlednit kvalitativní úroveň jednotlivých vysokých škol a měl by poskytnout vysokým školám v dostatečném předstihu státní garanci pro jejich stabilní financování na několikaleté období.
- 3) ČR požaduje, aby MŠMT ve spolupráci s Radou pro výzkum, vývoj a inovace urychleně zajistilo financování center základního výzkumu pro rok 2011.
- 4) ČR podporuje princip státní srovnávací maturity jako možný prostředek garance kvalitní úrovně všeobecného středoškolského vzdělávání. Po zkušenostech s jejím zavedením by se mohla stát státní maturita jedním z podkladů pro přijímací řízení na vysokých školách.

Music Olomouc 2010

■ Druhý ročník mezinárodního festivalu soudobé hudby MusicOlomouc 2010 zahájil 19. 4. koncert skladatelů Tvůrčích center Ostrava a Olomouc. Žádné ze skladeb programu nescházely punc originality. Zazněla díla tradicionalistického rázu i kompozice avantgardní. O den později se hned dvakrát představila perkusionistka Markéta Mazourová (na snímku). Její odpolední přednáška Pestrý svět bicích

nástrojů i večerní koncert vzbudily mezi posluchači velkou odezvu. Hrou na desítky nástrojů, mezi nimiž nechyběla marimba, sólové zvony, zvonkohra, bongo, tamtam, tomtomy a nejrůznější chraštítky, interpretka vykouzila bohatou škálu rytmů, melodií a barev.

Třetí koncert festivalu MusicOlomouc 2010 se konal v Redutě a patřil Kvintetu Zuzany Lapčíkové. Program s názvem Balady a janáčkovské parafrázy byl založen na fúzi folklorní hudby a jazzu. Dvacet lidových melodií spojila známá moravská cimbalistka po hudební i textové stránce do několika jednotlivých celků. Výsledkem byl proud lyrických pěveckých monologů protkaný instrumentálními jazzovými aranži. „Hned na jevišti jsem zhodnotila, že je to takový japonský koncert: nesmírně vnímavé, absolutně pozorné publikum, kterému neunikne jediný pultón, jediný detail a takové jakoby trošku opatrné, avšak postupně vřejejší a vřejejší a na závěr neuvěřitelné. Bylo opravdu krásné, jak to postupně rostlo,“ shrnuje cimbalistka svým medových hlasem po koncertu své dojmy.

PhDr. E. Vičarová, Ph.D., foto J. Mudrych

Téma: Komunikační výchova

■ Zájemci o český jazyk a literaturu se na začátku dubna sešli na půdě Katedry českého jazyka a literatury PdF (KČLJ), kde se v rámci prezentace projektu zaměřeného na výuku komunikační výchovy uskutečnil 1. ročník mezinárodní vědecké konference s názvem *Příprava a realizace výukových materiálů pro podporu komunikační výchovy RVP ŽV ve výuce českého jazyka a literatury na základních školách a víceletých gymnáziích*. Navštívilo ji množství významných osobností z řad akademických i vědeckých pracovníků, ale také učitelů základních a středních škol.

V úvodu se slova ujali hlavní organizátor konference Mgr. Miloš Mlčoch, Ph.D., a vedoucí KČLJ Mgr. Jana Sladová, Ph.D. První část konference byla věnována převážně pojetí komunikační výchovy a jejímu vyučování na ZŠ a SŠ. Se svými příspěvky vystoupili např. Mgr. Jana Adámková či Mgr. Milan Polák, Ph.D. Posluchači se seznámili také s významem komunikační výchovy v literární výchově; své poznatky prezentovala např. doc. Vlasta Řeřichová, CSc., jejíž pozornost byla zaměřena na význam komunikace v souvislosti s uměleckým textem, PaedDr. Brigita Lehotanová, Ph.D., ze Slovenské republiky pak posluchače provedla tvořivým psaním a jeho přínosem pro rozvoj komunikace. V odpolední části konference se účastníci doslechli od Mgr. Kateřiny Viškové o myšlenkových mapách a brainstormingu jako základu rozvoje komunikačních dovedností a seznámili se s teorií i didaktikou mediální výchovy v rámci sdělení doc. Jaroslava Bartoška, CSc., a Mgr. Heleny Daňkové. Přednášené příspěvky vyvolaly řadu zajímavých diskusí, díky nimž se konference stala podnětným zdrojem informací i zkušeností pro následnou pedagogickou praxi a další vědeckou činnost. Soubor abstraktů a monografií s jednotlivými příspěvky vyjde v průběhu roku 2010.

-vk-, -red-

Mikrosvět v kapce vody

Prof. Aloisie Pouličková začala v Olomouci budovat algologické pracoviště v roce 1996. Dnes je tato laboratoř Katedry botaniky Přírodovědecké fakulty UP republikově významným pracovištěm ve výzkumu řas a sinic. Algologická laboratoř se zaměřuje zejména na biologii a ekologii sinic a rozsivek. „Většinou pracujeme na tří až pětiletých projektech Grantové agentury ČR, které se zabývají diverzitou sinic a řas ohrožených biotopů, jako jsou prameniště, mokřady a rašeliníště ve vztahu k eutrofizaci, cidifikaci a dalším antropickým vlivům. Řasy totiž na negativní vlivy reagují jako první a při včasném podchyzení změn je možné vhodným managementem lokality ochránit,“ řekla Žurnálu UP prof. A. Pouličková, vedoucí algologické laboratoře.

Pod pojmem sinice si představím znečištěný rybník. To je skutečně velmi málo, proto prosím, můžete komentovat sinice a řasy vy jako odborník?

Sinice a řasy jsou v našich podmínkách většinou mikroskopické rostlinné organismy, které – dnes už archaicky řečeno – řadíme do nižších rostlin. Mořské řasy, např. chaluhy, mohou samozřejmě dosahovat větších rozměrů. Od řas se sinice pak liší stavbou buňky, která je shodná s bakteriemi.

Kde všude se vyskytují?

Všude kolem nás, zejména ve vodních biotopech, ale i na vlhkých skalách a kůře stromů. Produkují zhruba 40 % kyslíku na Zemi, tvoří počátek potravních řetězců ve vodních ekosystémech. Slouží k monitoringu čistoty povrchových vod, mají význam v lékařství, veterinární medicíně, zejména jako potravinové doplňky. Jen některé sinice jsou toxické a působí problémy ve vodárenských a rekreačních nádržích. Vědní obor, který se zabývá studiem sinic a řas, nazýváme algologie neboli fykologie.

Jste autorkou databáze sinic a řas na území ČR. Kolik se jich na našem území vyskytuje?

To nikdo neví. Databáze byla publikována v roce 2005 a zahrnuje pouze platně publikované nálezy, jichž bylo zhruba za sto let zaregistrováno asi šest tisíc. Je však zcela jisté, že je jich ve skutečnosti mnohem více, protože řasová flóra není zdaleka tak dobře prozkoumána jako flóra a vegetace vyšších rostlin. Žertem říkáme, že distribuce řas na kterémkoliv území je dána distribucí algologů. Jsou místa, kde řasy jednoduše nikdo nesbíral – a zdaleka nemusíme jezdit do exotických krajín. Navíc je zde problém skryté diverzity. S použitím molekulárních metod bylo zjištěno, že druhy rozlišované na základě morfologie jsou geneticky heterogenní (tvoří tzv. druhové komplexy) a jednotlivé populace se spolu nekříží, tedy představují odlišné biologické druhy. U rozsivek je nejlépe prozkoumán rod *Sellaphora*. Jen ve Velké Británii bylo zjištěno asi padesát nových druhů, které patří do komplexu *Sellaphora pupula*, tedy původně druhu jediného. V České republice jsme zatím izolovali asi patnáct dalších. A stejná situace může být u dalších tradičních taxonů sinic a řas. S popisováním nových druhů jsme ale vždy opatrní. Vždy čekáme, až shromáždíme všechny podklady: morfologické, genetické a v neposlední řadě i údaje o reprodukční izolovanosti. To je také důvod, proč jsme se začali zabývat sexualitou rozsivek a krásivek, o níž se toho ví velmi málo.

Diverzita, ekologické preference a reprodukční biologie sladkovodních epipelických rozsivek je název úspěšně završeného projektu dotovaného Grantovou agenturou České republiky. A slovo úspěšně je právem na místě, neboť výsledky tohoto projektu přinesly mnohé dosud nepoznané. Můžete výstupy projektu krátce komentovat?

Hlavní výsledky jsme prezentovali loni na mezinárodním fykologickém kongresu v japonském Tokyu. Izolovali jsme z přírody kultury rozsivek, zkoumali způsoby jejich rozmnožování i sexuálního chování, které dosud nebyly pozorovány, a vyvinuli jsme novou metodu preparace časných ontogenetických stádií rozsivek. Popsali jsme také pro vědu nový druh epipelické sinice *Komvophoron hindakii* Hašler et Pouličková. Jde o drobnou sinici vázanou na jemné, živinami bohaté sedimenty. Výsledkem projektu bylo mj. jednadvačten publikací v impaktovaných časopisech.

Jaký je princip a využití nové metody preparace časných ontogenetických stádií rozsivek?

Rozsivky mají robustní křemičité schránky (obrázek č. 1A), které se pro účely identifikace preparují v silných kyselinách. Rozmnožovací stádia (gamety, zygoty – viz obrázek č. 1B) jsou však velmi jemná a tradiční způsob preparace je zničí. Vyvinuli jsme takovou metodu, která nám prvotní obaly zygot umožnila prostudovat. Našli jsme chybějící článek mezi evolučně staršími rozsivkami, jejichž zygoty jsou kryty šupinami, a mladšími typy, jejichž povrch kryjí mohutné křemičité prstence. Zjistili jsme, že jemné šupinovitě struktury se tvoří také u evolučně mladších typů, a to velmi záhy po splynutí gamet, ještě před vytvořením prvního prstence. To nám umožňuje dovědět se více o vývoji a příbuzenských vztazích rozsivek a potvrdit hypotézu založenou na molekulárních analýzách.

Jaký je princip a využití nové metody preparace časných ontogenetických stádií rozsivek?

Rozsivky mají robustní křemičité schránky (obrázek č. 1A), které se pro účely identifikace preparují v silných kyselinách. Rozmnožovací stádia (gamety, zygoty – viz obrázek č. 1B) jsou však velmi jemná a tradiční způsob preparace je zničí. Vyvinuli jsme takovou metodu, která nám prvotní obaly zygot umožnila prostudovat. Našli jsme chybějící článek mezi evolučně staršími rozsivkami, jejichž zygoty jsou kryty šupinami, a mladšími typy, jejichž povrch kryjí mohutné křemičité prstence. Zjistili jsme, že jemné šupinovitě struktury se tvoří také u evolučně mladších typů, a to velmi záhy po splynutí gamet, ještě před vytvořením prvního prstence. To nám umožňuje dovědět se více o vývoji a příbuzenských vztazích rozsivek a potvrdit hypotézu založenou na molekulárních analýzách.

Je možné si představit v této souvislosti nějaký praktický výstup?

Nečekejte v tomto případě okamžité praktické aplikace. Jde o základní výzkum, jehož cílem je poznání a jeho sdělení odborné veřejnosti formou publikace. Obvykle odpoví na jednu otázku a otevře desítku otázek nových. Celé generace biologů se snaží utřídit organismy do systému a jejich snahou je, aby systém co nejlépe odrazil a respektoval příbuzenské vztahy a vývoj organismů. Urazili jsme v poznání přírody kus cesty, ale zdaleka nejsme na jejím konci. Mikrosvět řas nás má stále čím překvapovat.

Ale chcete-li hovořit o praktických aplikacích, pak se můžeme vrátit na počátek našeho rozhovoru. Využívá-

Prof. Aloisie Pouličková vede základní výuku „systému a fylogeneze nižších rostlin“, „ekologii řas“ a výběrovou přednášku „algologie speciální“. Kromě vědecké a pedagogické činnosti vykonává práci editorskou. Je hlavní redaktorkou časopisu České algologické společnosti *Fottea*, který založila v roce 2001 pod názvem *Czech Phycology*. V roce 2007 byla *Fottea* vybrána do databáze na Web of Science, letos čeká na přidělení IF. Technickým redaktorem je spolupracovník a jeden z prvních žáků prof. A. Pouličkové, RNDr. Petr Hašler, Ph.D.

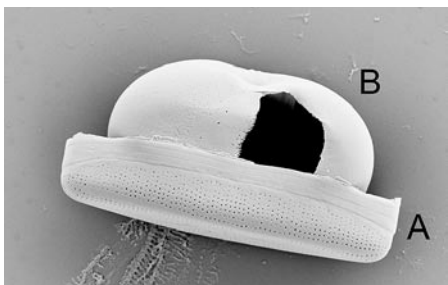
me řasy jako tzv. bioindikátory. Na základě druhového složení řas jsme schopni rozpoznat stupeň narušení či ohrožení biotopu. V této oblasti spolupracujeme zejména s Katedrou botaniky Masarykovy univerzity v Brně, správami chráněných krajinných oblastí a agenturami ochrany přírody v příslušných regionech. Tato výzkumná témata jsou pak velmi vhodná také pro spolupráci se studenty, kteří se v rámci diplomových prací na našich výzkumech podílejí a učí se sinice a řasy identifikovat. Je to základní dovednost, díky které získávají uplatnění v praxi, např. ve státním zdravotním ústavu, vodárenských laboratořích, agenturách ochrany přírody atd. Poptávka po našich absolventech stoupla zejména po zavedení jednotné normy Evropské unie pro monitoring povrchových vod „Water Framework Directive“. Všech sedm doktorandů a minimálně třetina diplomantů se uplatnila v oboru.

Čemu se algologické pracoviště věnuje v současné době?

Aktuálně studujeme historické a současné změny Sudetských rašeliníšť, zejména v Jeseníkách a Jizerských horách, které byly v minulosti zatíženy imisemi. V laboratoři s námi pracují obvykle dva doktorandi a kolem deseti diplomantů.

Spolu s kolegy z Katedry botaniky PŘF UK v Praze pracujeme také na společném projektu „Kryptická a pseudokryptická druhová diferenciace u krásivek“. V podstatě jde o studium genetické variability a reprodukční izolovanosti populací morfologicky podobných zelených řas. Cílem těchto studií je vyvrátit nebo potvrdit hypotézu o kosmopolitním rozšíření mikroorganismů. V nejprestižnějším vědeckém časopise *Science* se totiž před lety objevil názor, že se mikroorganismy rozmnožují a šíří tak snadno, že lze tytéž druhy najít po celém světě, tedy od pólu až k rovníku. Takový typ rozšíření by však ostře kontrastoval s rozšířením makroskopických rostlin a živočichů. Genetické studie ukazují, že druhů mikroorganismů je mnohem více, než jsme jich schopni rozlišit na základě tvarových odchylek, a že hypotéza kosmopolitního rozšíření řas je postavena na vratkých základech.

Ve spolupráci s prof. A. Pouličkovou připravila M. Hronová, foto archiv prof. A. Pouličkové

Obr. 1: Mladá zygoty rozsivky *Neidium* (velikost 24 μm)

Algologická laboratoř katedry botaniky PŘF UP je jedním ze tří univerzitních algologických pracovišť v České republice. Základní vybavení pro ně získala prof. A. Pouličková díky grantovým prostředkům. „Nejdříve jsme působili v laboratoři fytopatologie, později jsme společnou laboratoř sdíleli s geobotanikou. První samostatný prostor jsme získali až v roce 2006 ve třetím patře budovy A v Biocentru v Holicích,“ sdělila prof. A. Pouličková. Kvalitní mikroskopy, laminární boxy, kultivační boxy a další vybavení pro práci s klonovými kulturami sinic a řas si olomoucká laboratoř algologie mohla pak dovést díky projektu Fondu rozvoje vysokých škol. Ještě jednou se pak zmíněné pracoviště přestěhovalo v roce 2008. Nyní se nachází v šestém patře budovy A.

Zřízení Kabinetu obecné jazykovědy a teorie komunikace na Filozofické fakultě UP

Při Katedře bohemistiky Filozofické fakulty UP byl v únoru ustaven Kabinet obecné jazykovědy a teorie komunikace. Pod vedením prof. Jana Kořenského, DrSc., je jeho náplní vědeckovýzkumná činnost v oblasti obecné lingvistiky, sémiotiky a jazykovědné teorie v interdisciplinárním kontaktu s přírodními vědami.

V užším vymezení se zaměřuje na teorii gramatiky a možnosti modelování textu, sémiotické aspekty komunikace (srovnávací teorie znaku, biosémiotika), vztah lingvistiky a kognitivních věd (psycholingvistika, kognitivní sémantika), matematickou lingvistiku (lexikostatistika a fraktální teorie textu), dějiny lingvistiky a konkrétní analýzy diskurzu. Pracovní náplní kabinetu je i zajišťování výuky v navazujících magisterských programech, jednooborovém Obecná lingvistika a teorie komunikace a dvouoborovém Obecná lingvistika.

Zároveň byl nad těmito magisterskými programy akreditován program doktorský, Obecná jazykověda a teorie komunikace. Jeho akreditací vzniká možnost doktorského studia pro studenty filologií, které nedisponují vlastním doktorským programem. Uchazeči mohou realizovat v rámci tohoto doktorského programu své jazykovědně orientované studijní záměry. Jejich studium bude uzpůsobeno tak, aby bylo věcně i koncepčně co nejtěsněji provázáno s pracovištěm, z něž vzešli a které v souvislosti s jejich obecně lingvistickou specializací garantuje přístupy ke konkrétnímu jazyku. Dané katedry FF UP si takto mohou připravovat postgra-

duální studenty na působení v oboru. Podobně to platí i pro absolventy nefilologických programů (psychologie, matematika, historie atd.), jejichž studijní zaměření je ve vztahu k výše zmíněným interdisciplinárním oblastem, obecné lingvistice vůbec. V literárněvědné oblasti je pro Filozofickou fakultu takto zastřešující doktorský program Teorie literatury Katedry bohemistiky, v probíhající rekrutaci transformovaný na Teorie literatury, komparatistika a areálová studia.

Příhlášky do doktorského studia oboru Obecná jazykověda a teorie komunikace lze odevzdávat do 31. srpna 2010. Termín pro odevzdání přihlášky do magisterského navazujícího jednooborového studia Obecná lingvistika a teorie komunikace byl posunut na 7. května 2010.

Bližší informace o studiu, včetně podrobného představení průběhu jeho prvního semestru najdete na stránkách oltk.upol.cz. Najdete zde také postupně doplňovanou obecně lingvistickou elektronickou knihovnu a encyklopedii, k dispozici jsou přednášky konané Kabinetem obecné jazykovědy a teorie komunikace i jeho propagační materiály a další prezentace.

-df-

Návrhy kandidátů pro Přednášku k poctě J. L. Fischera

Od 19. 3. mohou členové akademické obce Univerzity Palackého v Olomouci podávat návrhy kandidátů k proslovení Přednášky k poctě J. L. Fischera. Návrh na kandidáta přednášky může podat každý člen akademické obce prorektorovi prof. Lubomíru Dvořákoví, CSc., do 15. května 2010. Z navržených kandidátů bude vybírat komise tvořená zástupci fakult a předsedou komise, kterým je prof. L. Dvořák.

Přednáška k poctě J. L. Fischera se každoročně uskutečňuje jako projev ocenění prvního rektora Univerzity Palackého. Jejím proslovením bývají poctěny významné české nebo zahraniční osobnosti z kterékoli vědní oblasti. V loňském roce to byl známý fotograf a pedagog prof. Mgr. Jindřich Štreit, před ním se této cti dostalo například prof. Pavlovi Klenerovi, DrSc., z Lékařské fakulty Univerzity Karlovy nebo věhlasnému teologovi prof. Tomáši Halíkovi.

Polonisté pokračují...

doc. Jiří Lachem, Ph. D., M. A. (viz snímek) Konference se uskutečnila v pohnuté atmosféře bezprostředně po tragickém 10. dubnu, kdy polská společnost ztratila své nejvyšší politické představitele v čele s prezidentem Lechem Kaczyńským. Oba zástupci univerzity a fakulty zdůraznili svou podporu polskému národu v jeho tragických chvílích a ocenili, že nahlédne na tuto tragédii, kterou prožíváme i my Češi, se konference zúčastnili všichni pozvaní polští hosté. Přítomné zvláště potěšilo, že konferenci navštívil i ředitel Polského institutu v Praze dr. Maciej Szymanowski – konstatoval, že rád přijel do Olomouce, kde podle jeho vyjádření pracuje nejlepší polonistika v ČR, a svěřil se, že mezi zahynuvšími u Smolenska byli i jeho spolupracovníci a blízcí přátelé. Jednání pozdravil i generální konzul Polské republiky Jerzy Kronhold, který byl přítomen předchozím olomouckým konferencím, avšak tentokrát nemohl z pracovních důvodů přijet. Na závěr slavnostního zahájení konference pronesl pracovník sekce polské filologie dr. Hanczakowski krátké zamyšlení nad tragickou událostí svého národa. Přítomní uctili památku obětí polské katastrofy minutou ticha.

Pracovní jednání konference zahájila vedoucí projektu prof. Marie Sobotková, CSc., prezentací jeho dosavadních výsledků. Příštím výstupem projektu bude společná publikace vydaná v červnu letošního roku v nakladatelství ANAG pod názvem OLOMOUC • OPOLE Dvě univerzitní města – OHOMUNIEC • OPOLE Dwa miasta uniwersyteckie. Publikace, která nepochybně přispěje k prohloubení vzájemného poznání pracovníků a studentů obou slavistických pracovišť a je i příspěvkem k partnerství Opolského vojvodství a Olomouckého kraje, bude představena na

poslední, bilanční konferenci projektu 29. 9. 2010 na akademické půdě v Olomouci.

Na máchovskou konferenci do Olomouce přijel se svými učiteli 51 opolských studentů, kteří ve Společenském sále Slovanského domu se studenty olomoucké polonistiky a slavistiky a hosty vyslechli 15 inspirativních příspěvků našich a polských literárních vědců, lingvistů a filmologů. Studentské publikum během tří dnů jednání se zájmem sledovalo nejdříve příspěvky českých literárních vědců, jež potvrdily, že Máchovo dílo a sám autor jsou i dnes živými a zneklidňujícími tématy. Polští kolegové, literární vědci a jazykovědci z univerzit v Opoli, v Poznani, v Katovicích, v Kielcích a Bielsku-Bialé, dokázali, že Máchovu dílu věnují dlouhodobou pozornost a považují Mácha za zakladatele novodobé české literatury, nadto však také oceňují, že polonofil Mácha podporoval a obdivoval polské proticarské listopadové povstání v r. 1830. Širší kulturní a filmologické problematice byly věnovány tři příspěvky polských kolegů, které akcentovaly četné společné nebo velmi blízké polsko-evropské či polsko-české reflexe historických událostí současnosti polskou a českou kinematografií.

Doprovodný program konference byl zajištěn laskavostí organizátorů 45. ročníku filmového festivalu Academia film Olomouc, kteří pro účastníky konference zajistili promítnutí filmu Karla Antona Cikáni, nadto jim poskytli akreditaci k účasti na své akci.

Odpoledne závěrečného dne konference bylo i malou rekapitulací třídního jednání olomouckých polonistů a slavistů a opolských bohemistů – dlouhotrvající potlesk studentů byl pro organizátory tou nejlepší odměnou.

Prof. J. Fiala, CSc., foto na titulní straně M. Otava

Dokončení ze str.1

Lékařská fakulta UP, Klinika tělovýchovného lékařství a kardiologické rehabilitace, Nadační fond Pro srdce Hané při I. interní klinice FN Olomouc, Olomoucký kraj, Fakulta tělesné kultury UP, Přírodovědecká fakulta UP, statutární město Olomouc, Výstaviště Flora Olomouc, a.s. srdečně zvou širokou veřejnost ke

Slavnostnímu otevření II. etapy chodecké a běžecké stezky

ve středu 5. 5 v 15.00 hod. za pavilónem A
Výstaviště Flora Olomouc, a. s.

— NADAČNÍ FOND —

Pro Hané

V rámci akce proběhne také pokus o český rekord v Nordic walking (severské) chůzi, prezentace projektu Srdce srdcí a doprovodný kulturní program.

Část programu bude věnována právě projektu Srdce srdcí, v rámci kterého byl 25. 6. 2009 na olomouckém Horním náměstí ze stovek studentů sestaven dynamický model srdce a vytvořen tak český a světový rekord v kategorii Největší hodina biologie. Vyhlášení výsledků doprovodných soutěží projektu Srdce srdcí a předání cen vítězům proběhne 5. 5. v 16.30 hod.

Moravsko-slezská akademie, Filozofická fakulta UP a Vysokoškolské katolické hnutí Olomouc si vás dovoluji pozvat na mimořádnou přednášku,

kterou u příležitosti pracovního zasedání Evropské federace katolického vzdělávání dospělých FECCA v Olomouci pronese přední slovenský politik

Ján Figel,

2004–2010 evropský komisař pro výchovu a vzdělávání, od 2009 předseda Křesťansko-demokratického hnutí, na téma

Zkušenosti s EU pohledem aurokomisaře

Přednáška se koná 10. 5. v 17.00 hod.
v Kapli Božího Těla v Uměleckém centru UP.

Katedra hudební výchovy PdF UP zve na světovou premiéru opery šestnáctiletého studenta Daniel Rusek: Karseova zást'

Účinkuje: Dětská opera Olomouc, Ensemble Damian.
5. 5. v 19.30 hod., Atrium, přízemí Uměleckého centra UP

Katedra muzikologie FF UP v Olomouci pořádá koncert studentů Katedry muzikologie FF UP a Akademie staré hudby FF MU v Brně

Na koncertě zazní hudba barokních autorů C. Monteverdiho, A. Vivaldiho, J. Ch. Pepusche, H. Purcella, M. A. Charpentiera aj., účinkují členové Ansamble serpens cantat a studenti z pěvecké třídy Ireny Troupové.

Kaple Božího Těla UC UP 9. 5. v 18.00 hod.

Děkan Přírodovědecké fakulty UP vyhlašuje pro studenty a zaměstnance UP & absolventy a seniory PŘF soutěž o nejlepší návrh s tématem

Narozeninové přání pro akademický rok 2010/2011

Autor nejlepšího návrhu obdrží finanční ocenění ve výši 3 000 Kč a poukaz na třídní pobyt pro dvě osoby ve fakulním rekreačním zařízení v Karlově pod Pradědem. Uzávěrka přijímání návrhů je stanovena na 25. 6. 2010.

Podmínky účasti v soutěži a její vyhodnocení viz www.zurnal.upol.cz

Příjem návrhů a případné informace: soutěžní návrhy zasílejte buď elektronicky na adresu dagmar.zlamalova@upol.cz nebo poštou, popř. osobně k rukám Ing. Dagmar Zlámalové, Děkanát PŘF, 6. podlaží, kancelář 6.011, tř. 17. listopadu 12, 771 46 Olomouc.

Katedra společenských věd PdF UP v Olomouci pořádá **mezinárodní vědeckou konferenci**

Dvacet let od prvních svobodných voleb po obnovu demokracie v Československu

Konference se uskuteční ve dnech **18.–19. 5. 2010 v prostorách PdF UP**, Žižkovo nám. 5.

Slavnostní **zahájení 18. 5. 2010 v 9.30 hod.** za účasti hejtmana Olomouckého kraje Ing. Martina Tesaříka. S referáty v plénu vystoupí doc. Petr Pithart, dr. Jiří Suk, prof. Vladimíra Dvořáková, prof. Jan Sokol, prof. Zdeněk Jičínský a dr. Petr Just.

Další informace viz <http://ksv.upol.cz>.

Ústav sociálního lékařství a zdravotní politiky LF UP si vás dovoluje pozvat na netradiční přednáškovou akci nazvanou

Cestou pohádek a mýtů o personifikaci smrti a o profesi lékaře,

kteřou povede **PhDr. Jaroslava Králová**.

Akce se koná **ve čtvrtek 6. 5. od 15 do 16.30 hod. v malé levé posluchárně Teoretických ústavů LF UP**. Součástí akce je také výstava loutek, zapůjčených loutkovým divadlem Kašpárkova říše Olomouc. Všichni jste srdečně vítáni.

Katedra bohemistiky FF UP zve na další pokračování z cyklu autorských besed a čtení

Ex Libris

V **posluchárně č. 18 bude 4. 5. od 18. 30 hod.** hostem doc. Lubomíra Machaly **Kateřina Tučková**, mj. autorka románu Vyhnaní Gerty Schnirch, který obdržel Cenu Klubu čtenářů udělovanou v rámci Cen Magnesia Litera.

Děkan Filozofické fakulty UP v Olomouci vypisuje

výběrová řízení

na místa vysokoškolských pedagogů s nástupem od 1. 9. 2010

Na obsazení funkce **vedoucí/vedoucího katedry:**

- **politologie a evropských studií**

- **romanistiky**

Požadavky: VŠ vzdělání v příslušném oboru, jmenování profesorem, docentem, osobní a profesionální předpoklady pro řízení pedagogického a vědeckého týmu pracovníků, manažerské dovednosti, společenská bezúhonnost; součástí odborného životopisu je doložena publikační činnost.

Na místo **docentky/docenta pro katedru:**

- **žurnalistiky**

- **politologie a evropských studií**

- **sociologie a andragogiky**

Na místo **odborné asistentky/odborného asistenta pro katedru:**

- **aplikované ekonomie (3 místa)**

- **anglistiky a amerikanistiky**

- **politologie a evropských studií (2 místa)**

- **sociologie a andragogiky (3 místa)**

- **psychologie (4 místa)**

- **germanistiky**

- **bohemistiky (3 místa)**

- **muzikologie (2 místa)**

Na místo **asistentky/asistenta pro katedru:**

- **žurnalistiky**

- **sociologie a andragogiky (2 místa)**

- **asijských studií**

Na místo **lektora/lektorky pro katedru:**

- **slavistiky**

Požadavky: VŠ vzdělání v příslušném oboru, Ph.D./CSc., případně zahájené doktorské studium, jmenování profesorem, docentem, osobní a profesionální předpoklady pro práci v pedagogickém a vědeckém týmu pracovníků, praxe, společenská bezúhonnost.

Přihlášky do výběrového řízení, doložené strukturovaným životopisem, dokladem o dosaženém vzdělání, přehledem praxe a publikační činnosti přijímá personální oddělení Filozofické fakulty UP v Olomouci, Křížkovského 10, PŠC 771 80 nebo e-mail blanka.kollarova@upol.cz, a to **nejpozději do 16. 5. 2010**. Podrobné informace pro zájemce na www.upol.cz.

V.Ř.E.D. 2010 zná svého („staronového“) vítěze

Už pošesté – a v rámci festivalu Academia film Olomouc počtvrté – proběhla letošní přehlídka amatérských filmů studentů UP s názvem V.Ř.E.D., tradičně spojená se soutěží o cenu Oliheň naděje a nově i o diváckou cenu Olihníčku naděje.

Vřed 2010
PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH FILMŮ
STUDENTŮ UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI

V průběhu slavnostního promítacího večera 15. 4. v Uměleckém centru UP v prostorách Auditoria maxima byl nejlepším snímkem tohoto ročníku vyhlášen film studenta Teorie a dějin dramatických umění na FF Jana Haluzý Škleb. Porota ocenila dobře vygradovaný scénář, kameru obratně využívající neobvyklých pohledů do zákoutí knihovny ve Zbrojnici i herecké výkony. Publikum se tentokrát s porotou shodlo, a tak snímek získal i cenu diváků – být pouze o jediný hlas. Kromě obou cen získal autor, který tak zopakoval své loňské vítězství, také dva lístky od Student agency na jazykový kurz v Lingua Centru. (O vítězném snímku také na <http://upol.naseadresa.cz>.)

Početné publikum zhlédlo snímky s nadšením a ocenilo zejména rozmanitá invenční zpracování. Příkladem může být film *Svičková* romance – fenomenální koupelňová bitva skořápkových svíček (alias bojových lodí) se speciálními zvukovými i vizuálními efekty.

Tento rok se soutěže zúčastnilo deset filmů; porotcům tedy odpadla povinnost zužovat výběr, oproti loňskému ročníku, kdy se desítky snímků musela vybírat z dvaceti čtyř přihlášených, to však bylo trochu zklamání.

Aby dílo mohlo soutěžit, museli amatérští filmaři splnit několik podmínek. Kromě toho, že účast byla

povolena výhradně studentům UP (zato však z kterékoliv katedry), byla podmiňující i délka filmu (nesměla přesahovat dvacet minut) a dále rok, ve kterém byl film natočen. Organizátoři stanovili, že přihlášený mohou být jen filmy vzniklé za dobu, která uplynula od posledního ročníku přehlídky. Výjimku dostali studenti prvních ročníků, kteří měli možnost přihlásit i kusky starší.

Porotu tentokrát tvořila pestrá šestice odborníků a skoro odborníků – studentů: Mgr. Jan Křípač, Ph.D., odborný asistent Katedry divadelních, filmových a mediálních studií, a studenti oboru Teorie a dějiny dramatických umění na FF UP Mgr. Věra Adina Sedraná, Bc. Eva Votrubová, Bc. Jiří Melmer a Jan Gál.

„Velmi nás potěšila návštěvnost. Přišlo přes 150 lidí, a to je pro nás velkým impulsem do budoucna. Dále mě potěšil Jakub Janovec, který celý večer moderoval povedeným, specifickým způsobem. Víme samozřejmě o mnohých chybách, či hluchých místech. Ty se ale určitě pokusíme v dalších ročnících odstranit,“ zhodnotil letošní ročník přehlídky V.Ř.E.D. jeden z jejích hlavních organizátorů Jan Jendřejek, student třetího ročníku Teorie a dějiny dramatických umění na FF UP. *-av-, -red-*

Netradiční noční sportovní turnaj mediků

V noci z 15. na 16. 4. proběhl v hale UP 1. ročník netradičně pojatého nočního sportovního turnaje pro studenty lékařské fakulty, který uspořádal Spolek mediků LF pod záštitou Akademie sport centra Olomouc. Kromě volejbalu, ve kterém se soutěžilo na třech kurtech, a fotbalu, který se odehrával na vedlejším hřišti, se mohli účastníci zapojit na ochozech Sportovní haly do netradičních sportů a her (twister, skupinové hlavolamy...). Celkem 130 hráčů vytvořilo 12 volejbalových a 12 fotbalových družstev, některé týmy zabojovaly dokonce v obou sportech.

Turnaj zahájila ve 21.45 proděkanka LF UP RNDr. Marcela Bezdičková, Ph. D., slavnostním výkopem a proslavem. S jejím požehnáním se začalo hrát, dokud nepadly dva konečné výsledky. První místo ve volejbalovém klání vybojoval tým Vanilkové rohlíčky, ve fotbale bylo nejspěšnější družstvo Marná naděje.

Turnaj byl komponován tak, aby i ten nejméně sportovní založený student mohl přijít a zapojit se do této společensko-sportovní události. Vše proběhlo bez sebemenších problémů a s dobrou náladou paní vrátne a pana udržbáře organizátoři halu kolem čtvrté hodiny ráno uzavřeli.

-vj-, -red-, foto archiv turnaje

East for South: Příležitost pro budoucí žurnalisty UP

Studentům žurnalistiky byla zcela mimořádně předložena nabídka z Deutsche Welle (DW) – Akademie, světového poskytovatele školících služeb pro elektronická média v rozvojových zemích, na participaci na novinářském projektu East for South. Ten potrvá od května do listopadu a je rozdělen do třech částí: první z nich představuje seznamovací pobyt v Bruselu na šest dní, druhá zahrnuje desetidenní reportážní cestu do subsaharské Afriky a celý program zakončuje třetí část v Bonnu, kde budou šest dní probíhat závěrečné workshopy.

Do projektu se zapojí dvanáct členských států EU – kromě České republiky také Slovensko, Slovinsko, Maďarsko, Polsko, Bulharsko, Rumunsko, Malta, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Malta a Kypr. Z těchto zemí bude vybráno deset studentů, pokročilých či profesionálů v oborech Žurnalis-

tika nebo Filmová věda. Úzký výběr pak bude pracovat na projektu s deseti žurnalisty ze subsaharské Afriky.

Každý z týmů bude pokrývat téma související s humanitární spoluprací, jejími možnostmi a výzvami. Kvalitu reportáží pomohou zajistit profesionálové z DW-Akademie. Účastníci programu si vyzkouší práci pro veškerá média. Mezi zásadní požadavky na ty, kteří se rozhodnou do projektu se zapojit, patří zejména zkušenost s audiovizuální technikou, nezbytná kreativita, tvůrčí nadšení, zájem o otázky pomoci rozvojovým zemí a schopnost pracovat v mezinárodních týmech mnohdy pod časovým tlakem.

Uzávěrka přihlášek proběhla 2. 4.; v případě účasti studentů žurnalistiky na FF UP budeme o dalších krocích informovat. *R. Hášová*

Akademický senát CMTF...

co nejlépe vyhodnotit, které obory jsou konkurenceschopné. Dále plánuje stabilizovat pedagogický sbor, klást velký důraz na rozvoj vědecké činnosti a čerpaní finančních prostředků z grantů. Ve své prezentaci neopomněla ani problematiku větší spolupráce se zahraničím nebo v rámci regionu. Jako stěžejní uvedla také spolupráci s katolickou církví.

Předseda AS CMTF má nyní za úkol sdělit výsledek hlasování Velkému kancléři, kterým je olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner. Ten musí požádat Kongregaci pro katolickou výchovu v Římě o schválení zvoleného kandidáta na funkci děkana CMTF. Pokud nemá kongregace námitek, předseda AS CMTF podá rektorovi UP návrh na jmenování RNDr. Vlkové děkankou CMTF. *-chat-, foto na titulní straně -iv-*

dokončení ze str. 1

Publikace Univerzita v Olomouci 1573–2009 získala Cenu Olomouckého kraje

Více než čtyři staletí trvající historii olomoucké univerzity je věnována reprezentativní publikace „Univerzita v Olomouci 1573–2009“, vydaná na podzim minulého roku Vydavatelstvím Univerzity Palackého a oceněná na LIBRI 2009 prvním místem v kategorii naučná kniha. Na základě návrhu Rady Olomouckého kraje obdržela publikace také jednu z cen Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury. Otiskujeme při této příležitosti několik pasáží z oceněné publikace.

„(…) Jestliže do roku 1484 ve městě existovala klasická městská trojtřídní škola, pak po tomto datu město získalo vyšší typ školy čtyř- až pětitřídní. Absolventi takové školy pak měli právo studovat na univerzitách a v neposlední řadě získali také přístup k některým církevním úřadům. Z těchto důvodů byla škola atraktivní nejen pro žáky z řad olomoucké městské mládeže, ale z celé Moravy a dokonce i z Čech. Mezi studenty se setkáváme také s dětmi významných šlechtických rodin, konkrétně se syny Viléma z Rožmberka či Jindřicha z Hradce. Škola byla městskou radou poměrně dobře ekonomicky zajištěna a hospodaření školy kontrolovali určené zástupci z rady. Také v testamtech měšťanů se v průběhu celého století objevují odkazy na školu a především na chudé žáky. Tak např. v roce 1551 odkazuje Barbora Kropáčová „žákem ve škole u sv. Maurici v Olomouci 10 hř. ,aby za ně plat kúpen byl a vynaložen na potřeby životné žákův“. Obdobně odkazuje v roce 1553 Anna Škodová chudým a nemocným žákům 20 zlatých. Poměrně značnou sumu peněz věnoval v roce 1571 škole Šebestián Handl, a to 200 zlatých, které poručil půjčit na úrok – z tohoto úroku se mělo přispívat na chudé žáky a v době nemoci jim kupovat maso. V centru pozornosti městské rady však nebylo pouze materiální zajištění školy – snažila se též o kvalitní personální obsazení své školní instituce. Celou řadu vynikajících kantorů na mořické škole zahajuje v roce 1504 Marcus Rustinimicus, který přišel do Olomouce na pozvání známého humanisty, původně též školního mistra na téže škole a později kanovníka Martina Sinapina. Rustinimicus je znám jako autor nové latinské mluvnice – Gramatiky. Zdaleka to není jediný učitel mořické školy, který byl literárně činný. Jmenujme pouze namátkou Jana Jakuba, přítele Melancthonova, jenž psal latinské básně, či Jana Sporischia, též básníka a autora četných lékařských pojednání. (…)"

Zdeněk Kašpar

„(…) Dne 11. března 1827 povýšil rakouský císař František I. na základě žádosti profesorského sboru lycea, podpořené prezidentem moravského místodržitelství v Brně Antonínem Bedřichem hrabětem Mittrovským z Nemyšle a císařovým bratrem arcivévodou Rudolfem Janem, arcibiskupem olomouckým, olomoucké lyceum na plnoprávnou univerzitu s názvem C. k. Františkova univerzita. Splnilo se tak dlouholeté úsilí vrátit na Moravu vysoké učení, ale monarchovo gesto neneslo pečeť výjimečnosti, poněvadž nedlouho před tímto datem povýšil František I. na univerzity lycea ve Lvově a Štýrském Hradci. Filozofická, teologická a nově konstituovaná právnická fakulta Františkovy univerzity v Olomouci získaly právo udělovat akademické grady, pouze medicínsko-chirurgické studium zůstalo na dosavadní neplnoprávné úrovni. Rektoři, volení šestnácti zástupci fakult, se ročně v úřadu střídali, do roku 1848 zůstal úřad direktorů fakult podřízených přímo moravskému guberniu (nejvyššímu zemskému úřadu) v Brně. Prvním rektorem Františkovy univerzity se stal ThDr. Ignác Feigerle, rodák z Náměště u Olomouce, pozdější biskup ve sv. Hippolitu (nyní St Pölten) v Dolních Rakousích. Jako výraz poděkování arcibiskupu Rudolfu Janovi za obnovení olomoucké univerzity byl 24. června 1827 uspořádán v Olomouci průvod s 250 pochodněmi a 80 hudebníky, slavnostní otevření C. k. Františkovy univerzity se však konalo až 11. února 1828, jak o tom informuje příležitostný tisk. Obnovené vysoké učení mělo na svém počátku 24 profesorů a 639 posluchačů, roční výše výdajů na vědecké a studijní účely činila asi 30 tisíc zlatých. (…)"

Jiří Fiala

„(…) Na rozpad rakouské monarchie v podzimních měsících roku 1918 a vyhlášení Československé republiky

28. října 1918 reagovala olomoucká teologická fakulta velmi pohotově, a to bez ohledu na postoj velkého kancléře fakulty a knížete olomouckého arcibiskupa Lva Skrbenského z Hříště, který nové politické poměry nebral vůbec na vědomí. Profesorský sbor se sešel 4. listopadu k mimořádné slavnostní schůzi, z níž byl zaslán Národnímu výboru v Praze holdovací telegram. Od následujícího dne došlo k zásadní změně v úředním jazyku fakulty; natrvalo nahradila čeština německý jednací jazyk. Na mimořádné slavnostní

Třída Josefa von Engel (nyní třída Svobody) v roce 1901, výřez z dobové pohlednice, zleva doprava: budova evangelické fary (nyní Tylova ul. 3; bytový dům, v přízemí veterinární klinika MVDr. Františka Špručka, Ph.D.), evangelický kostel (nyní sklad knih Vědecké knihovny v Olomouci), budova Rakousko-uherské banky (nyní Vědecká knihovna v Olomouci), budova německé obchodní akademie (nyní Děkanát Lékařské fakulty UP)

schůzi profesorského sboru konané 17. prosince se jednalo o způsobu účasti zástupce fakulty na přivítání prezidenta Československé republiky Tomáše G. Masaryka, který měl 20. prosince 1918 přijet z exilu do Prahy.

Již dne 22. ledna 1919 byl děkan Jan Hejdl přijat prezidentem Masarykem. Představil se také ministři školství a národní osvěty Gustavu Habrmannovi a dr. Prokopu Dřinovi. Přednesl žádost profesorského sboru „aby byl bohoslovecké fakultě zachován ráz státní; aby její profesori co do služebního postavení byli na roven s ostatními vysokými školami; aby na fakultě byly zřízeny nově stolice (katedry): sociologie, pro dějiny bohovědy jižních a východních Slovanů a pro srovnávací vědu náboženskou“. Všichni přítomní s tímto požadavkem vyslovili souhlas. Prezident Masaryk prohlásil: „Když budete něčeho potřebovat a dáte věc k ministerstvu školství, dejte mi avízo nebo mi pošlete opis toho zadání.“ Současně téhož dne složil děkan Hejdl v Praze slib věrnosti Republice československé do rukou ministra školství a národní osvěty Gustava Habrmanna. Tutež přísahu složili pak do rukou děkana 26. ledna 1919 profesori a zřízení bohoslovecké fakulty. (…)"

Miloslav Pojsl

„(…) Teprve polovina 60. let minulého století přinesla olomoucké univerzitě tolik potřebnou stabilitu, posilovanou ve druhé polovině tohoto období nadějími v úspěch reformních snah završených Pražským jarem. Univerzita Palackého se stala regionálním reformním centrem, její akademičtí funkcionáři usilovali o vznik nových fakult (právnické a farmaceutické) i o rozsáhlou oborovou integraci s cílem maximálního využití univerzitního potenciálu. Tvrdý zásah mocenského centra proti vysokým školám na počátku tzv. normalizace deformoval koncept a obsah vysokoškolského studia (a to zejména v humanitních oborech) i personální složení vysokoškolských organismů. Mocenské centrum zejména u vysokých škol univerzitního typu zdůraznilo edukativní stránku jejich existence úzce propojenou s jejich ideologicko-politickou funkcí. Charakteristickým rysem vysokoškolského vzdělávání v letech 1969–1989 byla enormní poptávka po tomto vzdělanostním stupni, výrazně zaostávající nad nabídkou.

Olomoucká univerzita vystoupila z tohoto strnulého „bezčasí“ díky společenské revoltě z listopadu 1989, kterou zahájili právě vysokoškolští studenti. Studenti olomoucké univerzity se připojili ke stávce pražských vysokých škol na shromáždění, které proběhlo 20. listopadu 1989 ve Sportovní hale UP. Již ve druhé polovině prosince 1989 proběhly na UP volby nových akademických funkcionářů; 21. prosince 1989 byl do čela olomoucké univerzity zvolen literární historik a amerikanista Josef Jařab, který v první polovině 90. let nesl nemalé zásluhy na přeměně „reálné socialistické“ Univerzity Palackého v respektované vědeckopedagogické vysokoškolské učiliště.

Ve studijním roce 1991–1992 zahájily svoji činnost další dvě fakulty olomoucké univerzity – Právnická fakulta UP a Fakulta tělesné kultury UP. Bohoslovecká fakulta byla součástí UP již od roku 1990. V roce 1998 přibyla do svazku olomoucké univerzity osmá fakulta, a to Fakulta zdravotnických věd UP. Především v 90. letech minulého století prudce rostl také počet studujících. Zatímco na sklonku 80. letch studovalo v Olomouci přibližně 6 000 studentů, tak v roce 2008 se počet studentů na osmi fakultách UP dosáhl čísla 21 000. (…)"

Pavel Urbášek

„(…) Lékařská fakulta UP, děkanát (Třída Svobody 8, čp. 671). Novorenesanční budova bývalé německé obchodní akademie, založené v roce 1894, vznikla ve dvou stavebních fázích. Starší část byla postavena v letech 1899–1900 podle projektu městské stavební kanceláře. Stejná kancelář navrhla v roce 1912 přístavbu křídla obráceného do Kolárova náměstí a roku 1922 nadstavbu třetího patra. Úpravu schodiště v roce 1940 navrhl Heinrich Schmidt.

Univerzitě Palackého připadla konfiskovaná budova v roce 1946. V roce 1951 bylo podkroví adaptováno na studentské koleje, po roce 1989 zde byla zřízena ubytovna zahraničních lektorů a hostů univerzity. Část budovy přechodně sloužila rektorátu Vyšší pedagogické školy. Děkanát lékařské fakulty zde sídlí od roku 1962. (…)"

Leoš Mlčák
Ukázky vybral – if

Poznámka

Jak (ne)předat Ceny kraje

Nejdříve jedna dobrá zpráva: navzdory opulentnímu pohostění, které doprovázelo tiskovou konferenci před slavnostním předáním Cen Olomouckého kraje, alespoň někteří novináři na řízky a zelňačku svobodomyšlně zapomenli a o celém aktu podali reálný obraz uzavřené party jen pro zvané VIPy.

To ale ještě možná nevěděli, že mezi tyto prominenty vedle „obyčejných“ zájemců nepatřili ani autoři jednoho z oceněných děl – konkrétně publikace Univerzita v Olomouci 1573–2009.

A to už je ta špatná zpráva. Ne že by nebylo důstojné, když se převzetí ceny ujme nejvyšší představitel instituce, která publikaci vydala. Deklarovanou prestiž události ale snižuje až kamsi pod úroveň základní slušnosti fakt, že se pro tvůrce díla nenašlo pár volných sedadel alespoň v hledišti.

O lístky byl určitě velký zájem, ale možná více o Marka Ebena, Jiřínu Bohdalovou, Miroslava Žbirku a další celebrity, než o lauréaty „krajských“ cen. Nebylo by pak jednodušší je z programu prostě vyškrtnout, nerušeně si užít galavečera „mezi svými“ a sošky a diplomy, jakož i vyrozumění těm, kteří své kandidáty navrhli, poslat třeba poštou?

Existuje mnoho způsobů, jak může univerzita a kraj spolupracovat, i jak lze „posílit vědomí občanů o Olomouckém kraji a jejich ztotožnění se s místem, kde žijí“. Jen najít ten pravý.

V. Mazochová

KVĚTEN

1. května • Římská kongregace pro semináře a fakultní studia (Congregatio de seminariis et studiorum facultatibus) schválila v roce 1935 změnu názvu olomoucké bohoslovecké fakulty na Cyrilometodějskou bohosloveckou fakultu.

Na filozofické fakultě olomoucké univerzity začal v roce 1968 znovu působit první rektor Univerzity Palackého Josef Ludvík Fischer.

3. května • Zákonem č. 163/1990 Sb., o bohosloveckých fakultách byla obnovena Cyrilometodějská bohoslovecká fakulta jako součást Univerzity Palackého.

5. května • Dvorským dekretem byl v roce 1764 na olomoucké univerzitě ustanoven učitel mineralogie.

7. května • V roce 1955 byl položen základní kamen ke stavbě Teoretických ústavů Lékařské fakulty UP.

10.–11. května • V roce 1968 byl zahájen studentský Majáles, který trval až do příštího dne.

11. května • Rozhodnutím císaře Františka Josefa I. byl v roce 1912 řádným profesorem Teologické fakulty v Olomouci udělen titul „univerzitní profesor“.

17. května • V roce 1701 byl položen základní kámen ke stavbě dvouposchodové školní budovy o třech křídlech podle projektu Giovannioho Pietra Tencally.

Císařským dekretem byla v roce 1860 zrušena Františkova univerzita v Olomouci, zůstala jen samostatná Teologická fakulta. Univerzitní knihovna byla přejmenována na Studijní knihovnu (její nástupkyní je nyní vyšší Vědecká knihovna v Olomouci). Univerzitní insignie – zlatý rektorský řetěz s 29 články a závěrem v ceně 429 zlatých a tři žezla v ceně 1200 zlatých, jakož i pět pečidel a razítek byly odevzdány moravskému místodržitelství v Brně.

Zrušením C. k. Františkovy univerzity se v roce 1860 osamostatnila Teologická fakulta v Olomouci se šesti řádnými stolicemi (katedrami) a jednou stolicí mimořádnou. V čele fakulty stáli děkan a jeden proděkan, oba voleni profesorským sborem fakulty na dobu jednoho roku.

18. května • Cyrilometodějská bohoslovecká fakulta byla vyčleněna ze svazku Univerzity Palackého zákonem č. 58/1950.

21. května • František Cínek byl v roce 1945 zvolen prvním děkanem Cyrilometodějské bohoslovecké fakulty po osvobození ČSR.

22. května • V roce 1969 tzv. rozšířená Vědecká rada UP poprvé za existence olomoucké univerzity svobodně zvolila své nejvyšší představitele – rektora Josefa Metelku a prorektory Jiřího Lenfelda, Emila Holase, Ferdinanda Koudelku a Miroslava Obručnicka. Po nástupu Jaromíra Hrbka na post českého ministra školství (27. srpen 1969) však tyto zvolení funkcionáři již nebyli do svých funkcí jmenováni.

24. května • Olomoucká univerzita, stavovská akademie, kněžský dům a šlechtická kolej byly v roce 1778 přeloženy do Brna, uprázdněné budovy byly postoupeny vojenskému eráru.

25.–26. května • V Olomouci byl v roce 1968 založen na ustavujícím I. kongresu Svaz vysokoškolského studentstva Čech a Moravy.

26. května • Na schůzi vysokoškoláků olomouckého kraje se v roce 1945 ustavil Akční výbor vysokoškolského studentstva v čele s Vladimírem Pelikánem.

27. května • Během studentského „tumultu“ došlo v roce 1732 při střetnutí studentů s olomouckou vojenskou posádkou ke dvěma obětem na životech mezi studenty.

Připravil -th-

Přečetli jsem za vás

Ostravská univerzita získala od akreditační komise souhlas pro vznik LF

Ostravská univerzita v Ostravě uspěla u akreditační komise a dosáhla historického úspěchu v podobě možnosti zřídit Lékařskou fakultu. Komise udělila (13. 4.) akreditaci oboru všeobecné lékařství, který je klíčový pro přeměnu současné Fakulty zdravotnických studií na plnohodnotnou Lékařskou fakultu Ostravské univerzity. „Je to pro nás obrovské zadostiučinění, protože o možnost připravit lékaře usilovala Ostrava bezmála padesát let. První studenti Lékařské fakulty nastoupí na podzim, tedy v akademickém roce 2010/2011. Přijímací řízení pro obor všeobecné lékařství vypíšeme v souladu s vysokoškolským zákonem, tj. nejdříve jeden měsíc po písemném obdržení akreditace z MŠMT,“ uvedl rektor Ostravské univerzity v Ostravě Jiří Močkoř.

Proces přeměny Fakulty zdravotnických studií na fakultu lékařskou bude završen při zahájení nového akademického roku 2010/11, kdy dojde k přejmenování této fakulty na Lékařskou fakultu OU, se sídlem v univerzitním areálu v Ostravě-Vitkovcích. Přijímací řízení pro budoucí studenty všeobecné medicíny bude zveřejněno v průběhu měsíce června v denním tisku a na internetových stránkách univerzity. Do prvního ročníku lékařského oboru pak bude moci letos v říjnu nastoupit cca 80 uchazečů.

Pro chod Lékařské fakulty Ostravské univerzity je již nyní v Ostravě prakticky vše připraveno. Univerzita o tom Akreditační komisi opakovaně přesvědčila. Naposledy v únoru, kdy se členové komise (26. 2.) osobně přijeli do krajského města Moravskoslezského kraje přesvědčit, že je zde možné studia všeobecného lékařství skutečně povolit.

„Předcházela tomu řada příprav, klíčových dohod s Fakultní nemocnicí Ostrava i s jinými významnými nemocnicemi v kraji, s městem, které nám převedlo budovy, s krajem, který nás podpořil. Dnes tak můžeme říci, že jsme proces společně zvládli. Ostravská univerzita a její partneři tedy mají zcela jasnou představu, jak realizovat program studia všeobecného lékařství v Ostravě, a budeme se těšit na první studenty,“ dodal rektor Jiří Močkoř.

Zdroj: www.osu.cz/index.php?kategorie=888&id=7081

-red-

Ad) Jubilea - blahopřejný dopis

prof. J. Kolaříkovi

V Žurnále č. 22 jsme si – byť až na předposlední straně – mohli přečíst, že „rektor UP, prof. Miroslav Mašláň, CSc., předal 6. dubna na návrh děkana Lékařské fakulty UP blahopřejný dopis prof. MUDr. Jaromíru Kolaříkovi, CSc., emeritnímu rektorovi UP (v letech 1986–1989) u příležitosti významného životního jubilea“.

Odhlednu-li od terminologických problémů, které se sdělením mám (původně jsem si myslela, že přídomek „emeritní“ získává člen akademické obce UP, nejčastěji profesor, ještě i za jiné zásluhy, než že se dožil vysokého věku, a že o přidělení tohoto přídomeku musí rozhodnout nějaké grémium – ale možná se jen špatně vyznám v interních předpisech UP či možná že titul „emeritního rektora“ byl prof. Kolaříkovi už někdy v minulosti přiznán, aniž bych si byla všimla), vzpomínám si, že prof. Kolařík byl jako poslední „socialistický rektor“ představitelem režimu, proti němuž se zvedla vlna studentské a poté celospolečenské revoluce a po zásluze ho smetla. Opravte mě prosím, nemám-li pravdu, v těch dnech jsem nebyla v Olomouci, nýbrž v exilu ve Spolkové republice, kamž jsem po studiu odešla proto, abych mohla svobodně dýchat, myslet, mluvit a studovat, bez restrikcí a stále kontroly orgánů, jež reprezentoval například i prof. Kolařík. Jen z druhé ruky, od pamětníků, přímých účastníků vím, že prof. Kolařík jako tehdejší rektor rozhodně nestál na straně studentů snažících se otočit kolem dějin, nýbrž všelijak toto kolo brzdil a blokoval. V jednom z památných listopadových dní 1989 ho prý studenti UP nekompromisně vypískali ve sportovní hale, poté se prof. Kolařík ale stále ještě stál spatru události v cestě, zadržoval informace, klíče, konfiskoval kamery, v jeho „rektorské pozůstalosti“ byla k nalezení též legendární kniha „kádrových rezerv“, v níž prý bylo pečlivě zaznamenáno, kdo ze zaměstnanců UP bude ihned propuštěn, „až to skončí, až se to uklidní“.

Nevím arci, co v blahopřejném dopise rektora Mašláňe na adresu prof. Kolaříka stojí psáno, může být, že se prof. Kolaříkovi přeje jen „zdraví, štěstí, dlouhá léta“ a nijak se nezmiňuje jeho „zásluhy o Univerzitu Palackého“. Přesto nemám jasno v otázce, jak si vykládat tento oficiální akt, popsany navíc na stránkách univerzitního tisku. Jde jen o „historickou ignoranci“, nedostatek historicko-spoločenského soudnosti děkana Lékařské fakulty a rektora UP, anebo je to sonda, nakolik se už „kolo dějin“ od listopadu 1989 zase otočilo zpět? Bude Univerzita Palackého, která – v činech alespoň svých nejlepších představitelů – věnovala tolik úsilí svému očistění od balastu, morální spíny a zvráceného myšlení minulosti, napříště vyhrabávat další byvalé univerzitní představitele starého režimu, všelijaké Lohny, Janoušky, Žezuly, Machálky, Motyky a Vítky, abychom jim udělovali medaile a čestné doktoráty in memoriam a psali děkované dopisy k životnímu jubileu? Prof. Ingeborg Fialová, Dr.

Poznámka redakce: Redakce Žurnálu UP se omlouvá za – v akademickém prostředí – nepřesné použití termínu **emeritní** v textu „Blahopřejeme“ (viz ŽUP č. 22, str. 7). Článek informuje o tom, že prof. Jaromír Kolařík, rektor UP v letech 1986–1989, obdržel z rukou rektora UP prof. Miroslava Mašláňe blahopřejný dopis při příležitosti životního jubilea s použitím výrazu „emeritní“ ve smyslu **bývalý**, nikoli **zasloužilý**.

ZURNAL
UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI
ČTĚTE • PIŠTE • KOMUNIKUJTE

